

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ~~CHAP~~ **CHAPÈ** κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 70427/11)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

1^η Αυγούστου 2013

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση ~~CHAP~~ CHAPÈ κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Isabelle Berro-Lefèvre, *πρόεδρος,*

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyev,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque,
Λινό-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,
Erik Møse, *δικαστές,*

και τον Søren Nielsen, *γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 9 Ιουλίου 2013,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 70427/11) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οποία ένας Σουδανός υπήκοος, ο κύριος ~~ΓΑΖΑΡ~~ ~~Ε~~ ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 13 Νοεμβρίου 2011 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τους κυρίους Β. Παπαδόπουλο και Σ. Ριζάκη, δικηγόρους Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον απεσταλμένο του αντιπροσώπου της, κύριο Β. Κυριαζόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων παραπονείται ιδίως για παραβίαση των άρθρων 3 και 5 § 1 της Σύμβασης..

4. Στις 14 Ιουνίου 2012, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση. Όπως επιτρέπει το άρθρο 29 § 1 της Σύμβασης, αποφασίσθηκε επιπλέον να αποφανθεί το τμήμα συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας της υπόθεσης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1984 κατοικεί στην Αθήνα.

A. Η σύλληψη και η κράτηση του προσφεύγοντος

6. Ο προσφεύγων εισήλθε λαθραία στην Ελλάδα το 2010. Είχε φύγει από το Σουδάν όπου είχε συλληφθεί τρεις φορές και υποβληθεί σε βασανιστήρια βεβαιωμένα από μία έκθεση της ελληνικής μη κυβερνητικής οργάνωσης «Μετάδραση», η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης (εγχειρίδιο για την αποτελεσματική έρευνα και τεκμηρίωση των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, το οποίο εκδόθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα το 2001). Η έκθεση (εκπονηθείσα από έναν ιατρό, έναν ψυχίατρο, έναν δικηγόρο και μία κοινωνική λειτουργό) ανέφερε ότι ο προσφεύγων είχε ενεργό συμμετοχή σε ένα φοιτητικό κίνημα κατά του καθεστώτος. Αφού συνελήφθη και βασανίστηκε τρεις φορές, κατόρθωσε να φύγει από το Σουδάν, μέσω της Συρίας και της Τουρκίας. Σημείωνε ότι ο προσφεύγων εμφάνιζε φυσικά και ψυχιατρικά συμπτώματα που δεν μπορούσαν παρά να προέρχονται από τα βασανιστήρια στα οποία είχε υποβληθεί.

7. Τον Μάρτιο του 2011, ενώ βρισκόταν στην πόλη της Ηγουμενίτσας, ο προσφεύγων ήλθε σε επαφή με την μη κυβερνητική οργάνωση «Αίτημα», η οποία είχε αναλάβει την εποχή εκείνη να οργανώσει ένα πρόγραμμα νομικής συνδρομής για τους πρόσφυγες, μέσα στο πλαίσιο μιας δράσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους πρόσφυγες. Ο σκοπός του προγράμματος ήταν η ενημέρωση των προσφύγων σχετικά με τα δικαιώματά τους και η παροχή βοήθειας προς αυτούς για να τα ασκήσουν.

8. Η δικηγόρος της οργάνωσης «Αίτημα» ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι θα κατέθετε μία αίτηση παροχής ασύλου για λογαριασμό του στις 29 Απριλίου 2011. Ταυτόχρονα, προειδοποίησε εν τούτοις τον προσφεύγοντα ότι οι αστυνομικές αρχές είχαν δηλώσει ότι θα έθεταν υπό κράτηση οποιονδήποτε αιτούντα άσυλο που δεν διέθετε ταξιδιωτικά έγγραφα.

9. Στις 29 Απριλίου 2011, ο προσφεύγων παρουσιάστηκε αυθορμήτως στο αστυνομικό τμήμα αλλοδαπών της Ηγουμενίτσας, συνοδευόμενος από την δικηγόρο της οργάνωσης. Οι αστυνομικοί τον προειδοποίησαν ότι, αν κατέθετε αίτηση ασύλου, θα τον έθεταν υπό κράτηση. Καθώς ο προσφεύγων το έπραξε παρά ταύτα, συνελήφθη και τέθηκε υπό κράτηση, δυνάμει μιας απόφασης του αστυνομικού διευθυντή της Θεσπρωτίας, στην αρχή στο αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς, μέχρι τις 5 Μαΐου 2011, και στη συνέχεια στο αστυνομικό τμήμα Φιλιατών μέχρι τις 13 Μαΐου 2011.

10. Η απόφαση της 29 Απριλίου 2011, ερειδόμενη επί του άρθρου 13 του διατάγματος 114/2010, διέταξε την κράτηση του προσφεύγοντος για διάστημα

εξήντα ημερών, το οποίο αντιστοιχούσε στην προβλεπόμενη προθεσμία για την εξέταση της αίτησης για παροχή ασύλου που είχε καταθέσει. Ανέφερε ότι ο προσφεύγων δεν έφερε μαζί του ταξιδιωτικά έγγραφα ή τα είχε καταστρέψει και ότι ήταν αναγκαίο να επαληθευτεί η ταυτότητά του, οι συνθήκες εισόδου του στην χώρα και τα πραγματικά περιστατικά αναφορικά με την προέλευσή του, και ότι ειδικότερα αυτό προβλεπόταν για τις περιπτώσεις μαζικής άφιξης παρανόμων αλλοδαπών. Ανέφερε επίσης ότι, αν ο προσφεύγων έμενε ελεύθερος, η αναζήτησή του από τις αρχές θα ήταν ιδιαίτερος δυσχερής λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι αυτός δεν διέθετε σταθερές κοινωνικές σχέσεις.

11. Στις 2 Μαΐου 2011, ο προσφεύγων κατέθεσε μία προσφυγή ενώπιον του γενικού αστυνομικού διευθυντή της Ηπείρου. Υποστήριξε ότι το άρθρο 13 του διατάγματος 114/2010, το οποίο επέτρεπε την κράτηση των αιτούντων άσυλο, είχε εφαρμογή μόνον στους αλλοδαπούς που τελούσαν ήδη υπό κράτηση ενόψει της απέλασής τους και όχι στους αλλοδαπούς που προσέρχονταν με δική τους πρωτοβουλία να καταθέσουν μία αίτηση παροχής ασύλου και ότι η προθεσμία των εξήντα ημερών κράτησης που ήταν αναγκαία για την εξέταση του αιτήματος αυτού ήταν υπερβολική. Υποστήριξε επίσης ότι η κράτηση δεν ήταν αιτιολογημένη κατά τρόπο εξατομικευμένη, αλλά στηριζόταν σε μία γενική απόφαση να κρατούνται όλοι οι αιτούντες άσυλο που δεν διέθεταν επίσημα έγγραφα. Ισχυριζόταν ότι οι προϋποθέσεις για να κρατηθεί δεν πληρούνταν, διότι είχε αυτός παρουσιαστεί μαζί με δικηγόρο μέσα στο πλαίσιο ενός προγράμματος βοήθειας προς τους πρόσφυγες. Ισχυριζόταν επίσης ότι δεν είχε ενημερωθεί για τα δικαιώματά του και για τους λόγους της κράτησής του.

12. Ο προσφεύγων παραπονέθηκε, εξάλλου, ότι οι συνθήκες κράτησής του μέσα στο αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς ήταν αντίθετες προς το άρθρο 3 της Σύμβασης. Τόνιζε ότι τα κελιά δεν διέθεταν φυσικό φως, ότι κάθε κελί δεχόταν τρεις κρατούμενους μέσα σε ένα χώρο 6 τετραγωνικών μέτρων, ότι υπήρχαν μόνον δύο στρώματα βρόμικα και ότι οι οσμές της τουαλέτας έφερναν ναυτία. Ισχυριζόταν επίσης ότι οι κρατούμενοι δεν μπορούσαν να πλυθούν και ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε δυνατότητα προαυλισμού και ψυχαγωγίας.

13. Στις 6 Μαΐου 2011, ο γενικός αστυνομικός διευθυντής Ηπείρου απέρριψε την προσφυγή. Σημείωσε ότι, εφόσον στερούνταν επίσημων εγγράφων, ο προσφεύγων είχε διακινδυνεύσει να συλληφθεί. Υπογράμμισε ότι η διαχείριση των μεταναστευτικών κυμάτων και ο έλεγχος των αλλοδαπών που εισέρχονται,

εξέρχονται ή διαμένουν στην επικράτεια συνιστούσαν ζητήματα μείζονος σημασίας για την δημόσια ασφάλεια. Προσέθετε ειδικότερα ότι η παρουσία και η παραμονή του προσφεύγοντος μέσα στην επικράτεια ήταν επικίνδυνη για την τάξη και την ασφάλεια και το γεγονός αυτό μπορούσε να προκαλέσει ένα αίσθημα ανασφάλειας στον πληθυσμό.

14. Σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό περί παραβίασης του άρθρου 3 της Σύμβασης, ο αστυνομικός διευθυντής κατέληξε ότι ο προσφεύγων δεν καθιστούσε σαφές ποιες ήταν οι συνθήκες της κράτησής του και σημείωσε ότι η ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του σωφρονιστικού συστήματος, όσο επιτακτική και αν ήταν, δεν συνιστούσε λόγο για να μην εφαρμοστούν οι ισχύουσες διατάξεις για την κράτηση των αιτούντων άσυλο.

15. Στις 2 Μαΐου 2011, ο προσφεύγων, στηριζόμενος στα άρθρα 13 του διατάγματος 114/2010 και 76 του νόμου 3386/2005, άσκησε επίσης ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου Κερκύρας αντιρρήσεις κατά της απόφασης θέσης του υπό κράτηση της 29 Απριλίου 2011. Επικαλέστηκε τα ίδια επιχειρήματα με εκείνα της προσφυγής του ενώπιον του γενικού αστυνομικού διευθυντή Ηπείρου. Ειδικότερα, υποστήριξε ότι η απόφαση αυτή δεν ήταν νόμιμη ούτε επαρκώς αιτιολογημένη, διότι δεν προέβαινε σε μία εξατομικευμένη αξιολόγηση της περίπτωσης του, αλλά αναφερόταν στην δυνατότητα κράτησης οποιουδήποτε αιτούντος άσυλο σε περίπτωση μαζικής άφιξης παρανόμων αλλοδαπών.

16. Στις 3 Μαΐου 2011, ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου απέρριψε τις αντιρρήσεις (απόφαση 7/2011). Υποστήριξε ότι η κράτηση των αιτούντων άσυλο που δεν διέθεταν ή είχαν καταστρέψει τα ταξιδιωτικά έγγραφά τους εξυπηρετούσε έναν σκοπό δημοσίου συμφέροντος ταυτισμένο προς το κυρίαρχο δικαίωμα του Κράτους, μέσα στο πλαίσιο της σχετικής με την μετανάστευση πολιτικής του, να ελέγχει την είσοδο, την εγκατάσταση, την εργασία και την παραμονή των αλλοδαπών. Σημείωσε ότι ο προσφεύγων δεν είχε διαμονή ή οποιονδήποτε δεσμό μέσα στην χώρα, ότι ο εντοπισμός του θα ήταν ιδιαίτερος δυσχερής, ότι η υποστήριξή του από δικηγόρο δεν είχε σταθερό χαρακτήρα και ότι οι συνθήκες κράτησης δεν συνιστούσαν λόγο για την μη εφαρμογή της απόφασης της κράτησης. Σε ό,τι αφορά την ενημέρωση που παρασχέθηκε στον προσφεύγοντα σχετικά με τα δικαιώματά του, την έκρινε επαρκή.

17. Ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου έκρινε ότι η απόφαση της 29 Απριλίου 2011 ήταν επαρκώς αιτιολογημένη, διότι μνημόνευε όλα τα πραγματικά

περιστατικά και τις διατάξεις πάνω στις οποίες στηρίχθηκε, κατά τρόπο ώστε να μην δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς την ορθότητα της κράτησης. Η διαπίστωση των αστυνομικών αρχών σχετικά με την μαζική είσοδο αλλοδαπών μέσα στην επικράτεια ενισχύθηκε από το γεγονός ότι ο προσφεύγων είχε δηλώσει ως τόπο κατοικίας το στρατόπεδο που έχει στηθεί απέναντι από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας. Τέλος, η απόφαση αιτιολογούσε την αδυναμία να εφαρμοστούν στην περίπτωση του προσφεύγοντος μέτρα άλλα από την κράτηση, αφού αυτός δεν είχε σταθερή διαμονή και μέσα διαβίωσης στην Ελλάδα.

18. Σε ό,τι αφορά τα παράπονα που σχετίζονται με την παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου έκρινε ότι τα στοιχεία που επικαλούνταν ο προσφεύγων δεν επαρκούσαν να αποδείξουν ποιες ήταν οι συνθήκες κράτησης στο αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς και ότι η ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του σωφρονιστικού συστήματος, όσο επιτακτική και αν ήταν, δεν μπορούσε να αποτελέσει πρόσχημα για την μη εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων στους αιτούντες άσυλο.

19. Στις 12 Μαΐου 2011, ο προσφεύγων ζήτησε την ανάκληση της απόφασης 7/2011. Επικαλέστηκε νέα στοιχεία που δικαιολογούσαν κατά την άποψή του την ανάκληση αυτή και ειδικότερα το γεγονός ότι η μη κυβερνητική οργάνωση «Γιατροί του Κόσμου» του προσέφερε μία θέση στο κέντρο της στην Αθήνα και την διαβεβαίωση που δόθηκε από το αστυνομικό τμήμα αλλοδαπών της Ηγουμενίτσας ότι η συνέντευξη που προβλέπονταν μετά την αίτησή του για παροχή ασύλου θα λάμβανε χώρα στις 30 Μαΐου 2011. Παραπονέθηκε για τις συνθήκες κράτησής του στο αστυνομικό τμήμα Φιλιατών επικαλούμενος την παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης: ισχυριζόταν ειδικότερα ότι τα κελιά ήταν ασφυκτικά γεμάτα και ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε δυνατότητα προαυλισμού ή φυσικής άσκησης.

20. Με την με αριθμό 9/2011 απόφαση της 13 Μαΐου 2011, ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου της Κέρκυρας απέρριψε την αίτηση. Έκρινε ότι τα στοιχεία που μνημόνευε ο προσφεύγων δεν άλλαζαν τα δεδομένα πάνω στα οποία είχε θεμελιώσει την απόφασή του 7/2011.

21. Στις 13 Μαΐου 2011, ο προσφεύγων αφέθηκε ελεύθερος. Την προηγούμενη, ο αστυνομικός διευθυντής της Θεσπρωτίας είχε καταργήσει την απόφαση κράτησης που τον αφορούσε διαπιστώνοντας ότι η μη κυβερνητική οργάνωση «Γιατροί του Κόσμου» είχε προτείνει στον προσφεύγοντα να τον υποδεχθεί στα καταλύματά της.

22. Στις 19 Ιουνίου 2012, ο προσφεύγων κατέθεσε στο Γραφείο πολιτικού ασύλου του αεροδρομίου της Αθήνας μία βεβαίωση παραίτησης από την αίτησή του για παροχή πολιτικού ασύλου. Την ίδια ημέρα, επωφελούμενος από ένα πρόγραμμα οικειοθελούς επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών χρηματοδοτούμενο από την Διεθνή Οργάνωση Μετανάστευσης, έφυγε από την Ελλάδα και επέστρεψε στην χώρα καταγωγής του.

B. Οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος

1. Η εκδοχή του προσφεύγοντος

23. Κατά τον προσφεύγοντα, στο αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς, τα κελιά βρίσκονταν όλα στο υπόγειο και, έτσι, δεν διέθεταν φυσικό φως. Τα κελιά είχαν μία επιφάνεια 6 τετραγωνικών μέτρων και υποδέχονταν τρεις κρατούμενους έκαστο. Σε κάθε κελί υπήρχαν δύο βρόμικα στρώματα και οι τουαλέτες ανέδιδαν δυσάρεστες οσμές. Οι κρατούμενοι δεν είχαν την δυνατότητα ούτε να πλυθούν, ούτε να βγουν σε μία αυλή, ούτε να ασκήσουν οποιαδήποτε δραστηριότητα. Δεν υπήρχε τηλέφωνο για το κοινό για να επικοινωνήσουν με ένα δικηγόρο ή με την οικογένεια. Στο αστυνομικό τμήμα Φιλιατών, οι συνθήκες ήταν οι ίδιες, εκτός του ότι στα κελιά υπήρχε φυσικό φως και κρεβάτια για όλους τους κρατούμενους.

2. Η εκδοχή της Κυβέρνησης

α) Το αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς

24. Το αστυνομικό τμήμα διαθέτει δύο κελιά, έκαστο χωρητικότητας δύο ατόμων και επιφανείας 9,29 τετραγωνικών μέτρων. Μέσα σε κάθε κελί υπάρχει μία τουαλέτα και ένας νιπτήρας. Τα κελιά καθαρίζονται καθημερινά και απολυμαίνονται ανά τρίμηνο από μία επιχείρηση. Δεν υπάρχει χώρος για προαυλισμό των κρατουμένων.

25. Κατά την διάρκεια της κράτησης του προσφεύγοντος σε αυτό το αστυνομικό τμήμα, ο αριθμός των κρατουμένων ανά κελί ανέρχονταν σε τέσσερις από τις 29 Απριλίου μέχρι και την 1η Μαΐου 2011 και σε δύο από τις 2 μέχρι τις 6 Μαΐου 2011.

β) Το αστυνομικό τμήμα των Φιλιατών

26. Το αστυνομικό τμήμα διαθέτει τρία κελιά επιφανείας 10,35, 10,70 και 15,75 τετραγωνικών μέτρων αντίστοιχα, με μία συνολική χωρητικότητα εννέα κρατουμένων. Μέσα σε κάθε κελί υπάρχει μία τουαλέτα και ένας νιπτήρας. Τα κελιά

καθαρίζονται καθημερινά και απολυμαίνονται ανά τρίμηνο από μία επιχείρηση. Δεν υπάρχει χώρος για προαυλισμό των κρατουμένων. Στο διάδρομο, ένα καρτοτηλέφωνο βρίσκεται στην διάθεση των κρατουμένων. Ο αριθμός των στρωμάτων εξαρτάται από τον αριθμό των κρατουμένων. Τα στρώματα απολυμαίνονται τακτικά προκειμένου να αποφεύγεται η μετάδοση μολυσματικών ή δερματολογικών νόσων.

27. Κατά την διάρκεια του προσφεύγοντος σε αυτό το αστυνομικό τμήμα, ο αριθμός των κρατουμένων ανά κελί ανέρχονταν: σε δύο στις 7 και 8 Μαΐου 2011, σε έναν στις 9 και 10 Μαΐου 2011, σε τρεις στις 11 Μαΐου 2011, σε τέσσερις στις 12 Μαΐου 2011 και σε τρεις στις 13 Μαΐου 2011.

28. Οι μετανάστες κρατούμενοι ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους και τις διαδικασίες προσφυγής σε μία γλώσσα που κατανοούν και μπορούν να επικοινωνήσουν με τις ανθρωπιστικές οργανώσεις.

29. Η Κυβέρνηση παραδέχεται την συγκατοίκηση του προσφεύγοντος με πρόσωπα που κρατούνταν για ποινικά αδικήματα και υποστηρίζει ότι ο νόμος δεν προβλέπει τον διαχωρισμό των δραστών ποινικών αδικημάτων από τα άλλα είδη των κρατουμένων.

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

30. Τα εφαρμοστέα άρθρα του νόμου 3386/2005 σχετικά με την είσοδο, την παραμονή και την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών μέσα στην ελληνική επικράτεια, όπως αυτά ίσχυαν την εποχή των συμβάντων, έχουν ως εξής:

Άρθρο 2

«1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή:

(...)

γ) στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 (...).»

α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους (...) για την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησης τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη (...).

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του νόμου αυτού.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της Χώρας.

(...)

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και (...) αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός εκ των εν γένει περιστάσεων κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της αναχώρησης του ή τη διαδικασία απομάκρυνσης του, με απόφαση των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου, διατάσσεται η προσωρινή κράτηση του μέχρι την έκδοση, εντός 3 ημερών, απόφασης ως προς την απέλαση του. Εφόσον εκδοθεί απόφαση απέλασης, η κράτηση συνεχίζεται ως την εκτέλεση της απέλασης, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 μήνες. Σε περίπτωση που η απέλαση καθυστερεί επειδή αυτός αρνείται να συνεργαστεί ή καθυστερεί η λήψη των αναγκαίων για την απέλαση του εγγράφων από τη χώρα καταγωγής ή προέλευσης του, η κράτηση του αλλοδαπού είναι δυνατόν να παραταθεί για περιορισμένο χρόνο, που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί, τους λόγους της κράτησης του και να διευκολύνεται η επικοινωνία με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Ο αλλοδαπός που κρατείται (...) μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησης ή παράτασης της κράτησης του ενώπιον του προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται.

4. Οι αντιρρήσεις πρέπει να διαλαμβάνουν συγκεκριμένους λόγους, μπορούν δε να υποβληθούν και προφορικά, οπότε συντάσσεται συναφώς, από το γραμματέα, σχετική έκθεση.

Ως προς την εκδίκαση αυτών, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 και της παραγράφου 1 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Εφόσον ζητηθεί, ακούγεται υποχρεωτικά από τον δικαστή ο αντιλέγων (...) τούτο δε μπορεί να διατάξει, σε κάθε περίπτωση, και ο δικαστής.

Οι κατά τη διαδικασία αυτή προβαλλόμενοι ισχυρισμοί πρέπει να αποδεικνύονται παραχρήμα.

Ο αρμόδιος κατά την παράγραφο 3 δικαστής, ο οποίος κρίνει και για τη νομιμότητα της κράτησης ή της παράτασης της, εκδίδει παραχρήμα την απόφαση του για τις αντιρρήσεις, την οποία διατυπώνει συνοπτικώς στο τηρούμενο πρακτικό. Αντίγραφο του πρακτικού αυτού παραδίδεται αμέσως στην αστυνομική αρχή.

Αν πρόκειται για ημέρα αργίας, δεν απαιτείται η παρουσία γραμματέα, τα σχετικά δε πρακτικά, καθώς και η κατά την παράγραφο 1 έκθεση, συντάσσονται από τον ίδιο δικαστή. Η απόφαση αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

5. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτηση του, με την ίδια απόφαση τάσσει σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες, εκτός και αν συντρέχει λόγος που κωλύει την απέλαση.

6. Η κατά τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού απόφαση μπορεί να ανακληθεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία (...)

Άρθρο 78

«Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη Χώρα για λόγους ανωτέρας βίας, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης (...) μπορεί, με απόφαση του, να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης απέλασης. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.»

31. Το άρθρο 13 του προεδρικού διατάγματος αριθ. 114/2010 (καθεστώς πρόσφυγα: ενιαία διαδικασία για τους πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς), το οποίο ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη την οδηγία του Συμβουλίου 2005/85/ΕΚ της 1^{ης} Δεκεμβρίου 2005 (σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα Κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα), προβλέπει:

«1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, που αιτείται διεθνούς προστασίας, δεν κρατείται για μόνο το λόγο ότι εισήλθε και παραμένει παράνομα στη χώρα. Πρόσωπο, το οποίο κατά το χρόνο που κρατείται υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας, παραμένει υπό κράτηση εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

2. Η κράτηση των αιτούντων σε κατάλληλο χώρο επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, για έναν από τους παρακάτω λόγους:

α. Δεν φέρει ή έχει καταστρέψει τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί η ταυτότητα του, οι συνθήκες εισόδου και τα πραγματικά στοιχεία προέλευσης του, ιδίως στις περιπτώσεις μαζικών αφίξεων παράνομα εισερχομένων αλλοδαπών.

β. Συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη για λόγους που αναλύονται ειδικώς στην απόφαση κράτησης.

γ. Κρίνεται αναγκαία για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση του αιτήματος.

3. Η απόφαση για την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία λαμβάνεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή και περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

4. Η κράτηση αυτή επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Εάν ο αιτών έχει προηγουμένως κρατηθεί εν όψει διοικητικής απέλασης του, ο συνολικός χρόνος κράτησης δεν δύναται να υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες.

5. Οι αιτούντες που κρατούνται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα (...) υποβολής αντιρρήσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

6. Στις περιπτώσεις κράτησης αιτούντων, οι αρμόδιες αρχές (...) εφαρμόζουν τα ακόλουθα:

α. Μεριμνούν ώστε οι γυναίκες να κρατούνται σε χώρο χωριστά από τους άντρες.

β. Αποφεύγουν την κράτηση των ανήλικων. Ανήλικοι που έχουν χωριστεί από τις οικογένειες τους και ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται μόνο για το απαραίτητο χρόνο έως την ασφαλή παραπομπή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας ανηλίκων.

γ. Αποφεύγουν την κράτηση εγκύων σε προχωρημένη εγκυμοσύνη ή λεχώνων.

δ. Παρέχουν στους κρατούμενους την προσήκουσα ιατρική φροντίδα.

ε. Διασφαλίζουν το δικαίωμα για νομική εκπροσώπηση των κρατούμενων.

στ. Μεριμνούν ώστε οι κρατούμενοι να ενημερώνονται για τους λόγους και τη διάρκεια της κράτησης.»

32. Το άρθρο 66 § 6 του διατάγματος 141/1991 σχετικά με τις αρμοδιότητες των οργάνων του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως έχει ως εξής:

«Στα αστυνομικά κρατητήρια δεν επιτρέπεται η κράτηση υποδίκων ή καταδίκων που προορίζονται για Σωφρονιστικό Κατάστημα, με εξαίρεση τον απολύτως αναγκαίο πριν την μεταγωγή χρόνο και εφόσον δεν είναι δυνατή η απευθείας μεταγωγή και παράδοση σ' αυτό.»

III. ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

33. Στην από 15 Μαρτίου 2011 δημόσια δήλωσή της, η οποία έγινε δυνάμει του άρθρου 10 § 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT) επεσήμαινε ειδικότερα τα εξής:

«3. Οι εκθέσεις που αφορούν τις επισκέψεις του 2005, του 2007, του 2008 και του 2009 περιγράφουν παρόμοια εικόνα των συνθηκών κράτησης των παρανόμων μεταναστών, σε άθλιες συνθήκες, σε αστυνομικά τμήματα και άλλες ακατάλληλες εγκαταστάσεις, πολλές φορές σε εγκαταλελειμμένες αποθήκες, για χρονικό διάστημα έως και έξι μηνών ή και περισσότερο, χωρίς δυνατότητα άσκησης σε εξωτερικό χώρο, χωρίς δραστηριότητες και με ανεπαρκή υγειονομική περίθαλψη.

(...)

5. Τον Ιανουάριο του 2010, η CPT είχε υψηλού επιπέδου συνομιλίες με τις ελληνικές αρχές στην Αθήνα με σκοπό να τους τονίσει την κατεπείγουσα ανάγκη δρομολόγησης ουσιαστικού διαλόγου με την Επιτροπή και ανάληψης ενεργειών για να βελτιωθούν οι συνθήκες στις οποίες κρατούνται παράνομοι μετανάστες και τρόφιμοι φυλακών.

6. Οι ελληνικές αρχές συνέχισαν να διαβεβαιώνουν ότι γίνονταν ενέργειες για τη βελτίωση της κατάστασης. Έτσι, με την από 23 Νοεμβρίου 2009 επιστολή τους, ενημέρωσαν την CPT ότι θα έθεταν τέλος στη διοικητική κράτηση παρανόμων αλλοδαπών σε αστυνομικά τμήματα και τμήματα συνοριακής φύλαξης και ότι, στο μέλλον, τα άτομα αυτά θα τοποθετούνταν σε κέντρα κράτησης ειδικά σχεδιασμένα για τον σκοπό αυτό. (...)

7. Δυστυχώς, τα ευρήματα της CPT κατά τη διάρκεια της τελευταίας της επίσκεψης στην Ελλάδα τον Ιανουάριο του 2011 έδειξαν ότι οι πληροφορίες που παρείχαν οι αρχές δεν ήταν αξιόπιστες. Τα αστυνομικά τμήματα και τα τμήματα συνοριακής φύλαξης φιλοξενούσαν έναν ολοένα αυξανόμενο αριθμό παράνομων αλλοδαπών σε ακόμη χειρότερες συνθήκες. (...)

34. Η οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, ορίζει ότι:

«Άρθρο 18

Κράτηση

«1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο για το λόγο και μόνο ότι ζητεί άσυλο.

2. Όταν υποβάλλουν έναν αιτούντα άσυλο σε κράτηση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξέτασης.

Άρθρο 21

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες:

α) να έχει πρόσβαση στους αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των τελούντων υπό κράτηση και στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων και λιμένων.»

35. Η Σύσταση (2006)2 της Επιτροπής Υπουργών των Κρατών-μελών σχετική με τους Ευρωπαϊκούς Σωφρονιστικούς Κανόνες, η οποία υιοθετήθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 11 Ιανουαρίου 2006, προβλέπει:

«Κατανομή και καταλύματα

(...)

18.1 Τα προβλεπόμενα για τους κρατούμενους καταλύματα και ιδιαίτερα οι συνθήκες ύπνου θα πρέπει να κάνουν σεβαστές την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και, όσο είναι δυνατόν, την ησυχία του κρατούμενου, και θα πληρούν τις απαιτήσεις υγείας και υγιεινής, ενώ θα καταβάλλεται η δέουσα προσοχή στις κλιματικές συνθήκες, και ιδιαίτερα στην επιφάνεια του δαπέδου, στον όγκο του αέρα, στον φωτισμό, στην θέρμανση και στον εξαερισμό.

18.2 Σε όλα τα κτίρια όπου οι κρατούμενοι οφείλουν να ζουν, να εργάζονται ή να συναθροίζονται:

α. τα παράθυρα θα είναι αρκετά μεγάλα ώστε οι κρατούμενοι να διαβάζουν ή να εργάζονται με φυσικό φως υπό ομαλές συνθήκες και να επιτρέπουν την είσοδο φρέσκου αέρα, εκτός αν υπάρχει κατάλληλο σύστημα εξαερισμού,

β. Το τεχνητό φως θα ανταποκρίνεται στις αναγνωρισμένες τεχνικές προδιαγραφές.

(...)

Υγιεινή

19.1 Όλα τα τμήματα κάθε φυλακής θα τηρούνται όσο πρέπει καθαρά όλες τις ώρες.

19.2 Όταν οι κρατούμενοι εισάγονται σε φυλακή, τα κελιά και οι λοιποί χώροι διαμονής στους οποίους τοποθετούνται θα είναι καθαροί.

19.3 Οι κρατούμενοι θα έχουν άμεση πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής οι οποίες θα διαθέτουν συνθήκες υγιεινής και δεν θα επιτρέπουν τη δημόσια θέα.

19.4 Θα υπάρχουν κατάλληλες εγκαταστάσεις έτσι ώστε κάθε κρατούμενος να μπορεί να κάνει μπάνιο ή ντους, σε θερμοκρασία κατάλληλη για το κλίμα,

αν είναι δυνατό καθημερινά αλλά τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα (ή πιο συχνά αν είναι αναγκαίο) προς το συμφέρον της γενικότερης υγιεινής.

19.5 Οι κρατούμενοι θα διατηρούν τον εαυτό τους, τον ρουχισμό και τον χώρο του ύπνου τους καθαρό και σε τάξη.

19.6 Οι αρχές των φυλακών θα παρέχουν προς τους κρατούμενους τα μέσα για να τηρούν τα παραπάνω, περιλαμβανομένων ειδών τουαλέτας και γενικά μέσων και υλικών καθαρισμού.

19.7 Θα λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τις ανάγκες υγιεινής των γυναικών.

(...)

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

36. Η Κυβέρνηση καλεί καταρχήν το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή λόγω απώλειας του ενδιαφέροντος του προσφεύγοντος να συνεχίσει την προσφυγή του ενώπιον του Δικαστηρίου. Επικαλείται το γεγονός ότι αυτός παραιτήθηκε από την αίτησή του για παροχή ασύλου και έφυγε οικειοθελώς από την Ελλάδα. Επισημαίνει ότι η εξουσιοδότηση της 27 Φεβρουαρίου 2013, η οποία προσκομίστηκε από τον προσφεύγοντα ενώ αυτός είχε ήδη εγκαταλείψει την χώρα, δεν φέρει την υπογραφή ούτε του προσφεύγοντος ούτε των εκπροσώπων του.

37. Ο προσφεύγων βεβαιώνει ότι επιθυμεί να συνεχίσει την διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και ότι, γι' αυτόν τον λόγο, προσκόμισε ένα νέο πληρεξούσιο που ανανεώνει την εντολή του προς τους δύο δικηγόρους του να τον εκπροσωπήσουν. Εξηγεί ότι δεν παραιτήθηκε από την αίτησή του λόγω της έλλειψης κινδύνου στην χώρα του, αλλά εξαιτίας ενός σοβαρού προβλήματος υγείας του πατέρα του, η οποία απαίτησε μία επέμβαση υψηλού κινδύνου. Προσκομίζει ένα σχετικό ιατρικό πιστοποιητικό.

38. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιόν του μία προσφυγή με την οποία ζητούσε να διαπιστωθεί αν οι συνθήκες κράτησής του καθώς και η νομιμότητα της κράτησής του κατά την διάρκεια του διαστήματος που βρισκόταν στην Ελλάδα ήταν σύμφωνες προς τα άρθρα 3 και 5 € 1 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι ο προσφεύγων είχε υποβάλει την στιγμή της κατάθεσης της

προσφυγής του μία εξουσιοδότηση νόμιμα συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη, η οποία είναι ισχυρή για την διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου στο σύνολό της. Στις παρατηρήσεις του σε απάντηση εκείνων της Κυβέρνησης, ο προσφεύγων, μέσω των εκπροσώπων του, βεβαιώνει ότι δεν παραιτήθηκε από την εξέταση της αίτησής του ενώπιον του Δικαστηρίου. Όθεν, το Δικαστήριο δεν έχει κανένα λόγο να αμφισβητήσει την βεβαίωση αυτή. Εξάλλου, το Δικαστήριο δεν θα μπορούσε να ερμηνεύσει την αιφνίδια αναχώρηση του προσφεύγοντος για την χώρα καταγωγής του ως σιωπηρή απουσία ενδιαφέροντος εκ μέρους του προσφεύγοντος για την συνέχιση της προσφυγής του. Οι ελλείψεις της εξουσιοδότησης της 27 Φεβρουαρίου 2013 δεν θα μπορούσαν επομένως να θεμελιώσουν μία έλλειψη ενδιαφέροντος του προσφεύγοντος για την συνέχιση της προσφυγής του.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΩΝ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

39. Ο προσφεύγων παραπονείται για τις συνθήκες κράτησής του στους χώρους των δύο αστυνομικών τμημάτων στα οποία κρατήθηκε. Επικαλείται μία παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, τα οποία προβλέπουν:

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθής εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς.»

A. Επί του παραδεκτού

40. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης. Το Δικαστήριο σημειώνει εξάλλου ότι δεν προσκρούει σε κάποιο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

41. Αναφερόμενη στους ισχυρισμούς της αναφορικά με τους όρους κράτησης στα συγκεκριμένα αστυνομικά τμήματα ρν προκειμένω (πιο πάνω παράγραφος 23), η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπέστη απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση. Στην διάρκεια των δεκαπέντε ημερών που διήρκεσε η κράτησή του, οι αστυνομικές αρχές έκαναν τα πάντα για να του προσφέρουν τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και ενήργησαν κατά τρόπο νόμιμο και

σύμφωνα προς τις υφιστάμενες διαδικασίες. Επειδή δεν μπορούσε να κρατηθεί στο αστυνομικό τμήμα της Ηγουμενίτσας, εξαιτίας του υπερπληθυσμού που επικρατούσε στους χώρους του, μεταφέρθηκε στο αστυνομικό τμήμα της Παραμυθιάς και στην συνέχεια στο αστυνομικό τμήμα Φιλιατών, όταν τα κελιά του τελευταίου αποσυμφορήθηκαν.

42. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η παραβίαση του άρθρου 3 ήταν σοβαρότερη στην περίπτωση του εξαιτίας των ψυχιατρικών και φυσικών βλαβών που του είχαν αφήσει τα βασανιστήρια στα οποία είχε υποβληθεί στο Σουδάν. Υποστηρίζει ότι μέσα στα κελιά του αστυνομικού τμήματος της Παραμυθιάς, δεν υπήρχε φυσικό φως και ότι επί τρεις ημέρες τα στρώματα δεν έφταναν για όλους τους κρατούμενους. Σε ό,τι αφορά το αστυνομικό τμήμα Φιλιατών, ο προσωπικός χώρος των κρατούμενων σε δύο από τα τρία κελιά ήταν μικρότερος από το ελάχιστο των 4 τετραγωνικών μέτρων που συστήνεται από την Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT). Και στα δύο αστυνομικά τμήματα, ήταν αναμεμιγμένος με κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου. Τέλος, ο προσφεύγων επικαλείται γενικά τις διαπιστώσεις της CPT σε ό,τι αφορά τα κέντρα κράτησης και τα αστυνομικά τμήματα όπου κρατούνται αλλοδαποί υπό απέλαση, καθώς και την σχετική νομολογία του Δικαστηρίου.

43. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, αν και τα Κράτη έχουν την άδεια να θέτουν υπό κράτηση πιθανούς μετανάστες δυνάμει του «αναντίρρητου δικαιώματός τους να ελέγχουν (...) την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών στο έδαφός τους» (*Amuur κατά Γαλλίας*, 25 Ιουνίου 1996, § 41, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-III), το εν λόγω δικαίωμα πρέπει να ασκείται σύμφωνα προς τις διατάξεις της Σύμβασης (*Mahdid et Haddar κατά Αυστρίας* (déc.), αριθ. 74762/01, 8 Δεκεμβρίου 2005). Υπενθυμίζει επίσης ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση αυτών των ατόμων όταν καλείται να ελέγξει τους τρόπους εκτέλεσης του μέτρου κράτησης βάσει των συμβατικών διατάξεων (*Riad et Idiab κατά Βελγίου*, αριθ. 29787/03 και 29810/03, § 100, 24 Ιανουαρίου 2008).

44. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ακόμη ότι, όταν εξετάζει τις συνθήκες της κράτησης, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις σωρευτικές συνέπειές τους, καθώς και τις συγκεκριμένες αιτιάσεις του προσφεύγοντος (*Dougoz κατά Ελλάδας*, αριθ. 40907/98, § 46, CEDH 2001-II). Ειδικότερα, η διάρκεια κατά την οποία κρατήθηκε ένας

κρατούμενος κάτω από τις επίδικες συνθήκες συνιστά έναν σημαντικό παράγοντα προς εκτίμηση (*Alver κατά Εσθονίας*, αριθ. 64812/01, 8 Νοεμβρίου 2005).

45. Σε ό,τι αφορά τον υπερπληθυσμό μέσα στις φυλακές, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι εκπονηθείσες από την CPT Γενικές Εκθέσεις δεν αναφέρουν ρητώς το ελάχιστο του προσωπικού χώρου που θα έπρεπε να έχει στην διάθεσή του έκαστος κρατούμενος που τοποθετείται σε κοινά κελιά. Από τις εθνικές εκθέσεις της CPT και από τις συστάσεις προς τα Κράτη που γίνονται μέσα σε αυτές προκύπτει εν τούτοις ότι το επιθυμητό ελάχιστο πρότυπο θα πρέπει να οριστεί στα 4 τετραγωνικά μέτρα ανά κρατούμενο. Από την πλευρά του, το Δικαστήριο, επιληφθέν υποθέσεων στις οποίες ο προσφεύγων διέθετε λιγότερο από 3 τετραγωνικά μέτρα προσωπικού χώρου, έκρινε ότι το στοιχείο αυτό, από μόνο του, αρκούσε για να εξαχθεί η παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης (*Ananyev και λοιποί κατά Ρωσίας*, αριθ. 42525/07 και 60800/08, §§ 144-145, 10 Ιανουαρίου 2012, με άλλες παραπομπές).

46. Αντιθέτως, σε υποθέσεις όπου ο υπερπληθυσμός δεν ήταν σημαντικός σε βαθμό που να εγείρει από μόνος του πρόβλημα υπό το πρίσμα του άρθρου 3, το Δικαστήριο σημείωσε ότι άλλες πλευρές των συνθηκών κράτησης έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση της τήρησης της εν λόγω διάταξης. Μεταξύ των στοιχείων αυτών συγκαταλέγονται η δυνατότητα της χρήσης της τουαλέτας κατά τρόπο ιδιωτικό, η ύπαρξη συστήματος εξαερισμού, η πρόσβαση στο φυσικό φως και τον φυσικό αέρα, η ποιότητα της θέρμανσης και ο σεβασμός των βασικών απαιτήσεων υγιεινής (βλέπε επίσης τα στοιχεία που προκύπτουν από τους Ευρωπαϊκούς σωφρονιστικούς κανόνες που υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή των Υπουργών). Έτσι, ακόμη και σε υποθέσεις στις οποίες έκαστος κρατούμενος διέθετε 3 έως 4 τετραγωνικά μέτρα, το Δικαστήριο κατέληξε σε παραβίαση του άρθρου 3 από την στιγμή που η επικαλούμενη έλλειψη χώρου συνοδευόταν από μία έλλειψη αερισμού και φωτός (*Moïsseïev κατά Ρωσίας*, αριθ. 62936/00, 9 Οκτωβρίου 2008 – βλέπε επίσης *Vlassov κατά Ρωσίας*, αριθ. 78146/01, § 84, 12 Ιουνίου 2008, και *Babouchkine κατά Ρωσίας*, αριθ. 67253/01, § 44, 18 Οκτωβρίου 2007), από περιορισμένη πρόσβαση σε υπαίθριο προαυλισμό (*István Gábor Kovács κατά Ουγγαρίας*, αριθ. 15707/10, § 26, 17 Ιανουαρίου 2012) ή από πλήρη έλλειψη ιδιωτικότητας μέσα στα κελιά (βλέπε, *mutatis mutandis*, *Belevitskiy κατά Ρωσίας*, αριθ. 72967/01, §§ 73-79, 1^η Μαρτίου 2007, *Khoudoïorov κατά Ρωσίας*, αριθ. 6847/02, §§ 106-107, CEDH 2005-X, και *Novoselov κατά Ρωσίας*, αριθ. 66460/01, §§ 32 και 40-43, 2 Ιουνίου 2005).

47. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος εγείρουν, εκ πρώτης όψεως, ένα πρόβλημα στο επίπεδο των συνθηκών της κράτησής του. Ο προσφεύγων, αλλοδαπός υπό απέλαση, κρατήθηκε επί δεκαπέντε ημέρες, από τις 29 Απριλίου μέχρι τις 13 Μαΐου 2011, διαδοχικά σε δύο αστυνομικά τμήματα. Το Δικαστήριο όμως έχει ήδη κρίνει ότι τα αστυνομικά τμήματα δεν είναι χώροι κατάλληλοι για την κράτηση ατόμων που τελούν εν αναμονή της εκτέλεσης ενός διοικητικού μέτρου. Από την ίδια την φύση τους, πρόκειται για χώρους που προορίζονται να υποδέχονται άτομα για πολύ μικρά διαστήματα (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Efremidze κατά Ελλάδα*, αριθ. 33225/08, § 41, 21 Ιουνίου 2011).

48. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχει η Κυβέρνηση, ο προσφεύγων κρατήθηκε επί οκτώ ημέρες – από τις 29 Απριλίου μέχρι τις 6 Μαΐου 2011 – σε ένα κελί του αστυνομικού τμήματος της Παραμυθιάς χωρητικότητας δύο κρατουμένων, το οποίο μοιράστηκε με άλλους τρεις κρατουμένους στις 29 και 30 Απριλίου, καθώς και την 1^η Μαΐου 2011, και με έναν μόνον άλλο κρατούμενο από τις 2 μέχρι τις 6 Μαΐου 2011. Αφού μεταφέρθηκε στο αστυνομικό τμήμα Φιλιατών στις 7 Μαΐου 2011, τοποθετήθηκε σε ένα κελί χωρητικότητας τριών κρατουμένων, στο οποίο έμεινε με έναν άλλο κρατούμενο στις 7 και 8 Μαΐου 2011, μόνος του στις 9 και 10 Μαΐου 2011, με δύο άλλους κρατουμένους στις 11 και 13 Μαΐου 2011 και με τρεις άλλους κρατουμένους στις 12 Μαΐου 2011.

49. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε κάτω από συνθήκες υπερπληθυσμού, σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου, επί τέσσερις ημέρες σε ένα σύνολο δεκαπέντε ημερών.

50. Σε ό,τι αφορά τις υπόλοιπες έντεκα ημέρες, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι έχει ήδη διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης επί προσφυγών στρεφομένων κατά της Ελλάδας από αλλοδαπούς υπό απέλαση που τελούσαν υπό κράτηση μέσα σε αστυνομικά τμήματα (βλέπε, τελευταία, *Bygylashvili κατά Ελλάδα*, αριθ. 58164/10, 25 Σεπτεμβρίου 2012 και *Chkhartishvili κατά Ελλάδα*, αριθ. 22910/10, 2 Μαΐου 2013). Βεβαίως, οι περίοδοι κράτησης στις υποθέσεις αυτές ήταν μεγαλύτερες από την προκείμενη.

51. Το Δικαστήριο σημειώνει επίσης ότι τα κελιά του αστυνομικού τμήματος της Παραμυθιάς βρίσκονταν στο υπόγειο και ότι έτσι στερούνταν φυσικού φωτός. Επιπλέον, και στα δύο αστυνομικά τμήματα, τα κελιά δεν διέθεταν ντους και οι

κρατούμενοι δεν είχαν την δυνατότητα να προαλιστούν ή να ασκήσουν κάποια φυσική δραστηριότητα.

52. Στο σημείο αυτό, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η πρακτική των ελληνικών αρχών να κρατεί για περιόδους περισσότερο ή λιγότερο μεγάλες μέσα σε αστυνομικά τμήματα τους αλλοδαπούς που αποτελούν το αντικείμενο μιας διαδικασίας απέλασης, διαπιστώθηκε με σαφήνεια από την CPT στην δημόσια διακήρυξή της της 15^{ης} Μαρτίου 2011, η οποία έγινε βάσει του άρθρου 10 § 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Στην διακήρυξη αυτή, η CPT κάνει ρητώς λόγο για την μη τηρηθείσα από τις αρχές υπόσχεση να παύσουν να χρησιμοποιούν τα αστυνομικά τμήματα για την θέση υπό διοικητική κράτηση αλλοδαπών που στερούνται νομίμων εγγράφων (πιο πάνω παράγραφο 32).

53. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υποβλήθηκε σε εξευτελιστική μεταχείριση ασυμβίβαστη με το άρθρο 3 της Σύμβασης. Υπήρξε συνεπώς παραβίαση της διάταξης αυτής.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

54. Ο προσφεύγων καταγγέλλει το γεγονός ότι το άρθρο 13 του διατάγματος 114/2010 εφαρμόζεται όχι μόνον σε εκείνους που είναι ήδη κρατούμενοι ενόψει της απέλασής τους, αλλά και σε εκείνους οι οποίοι, όπως εκείνος, παρουσιάζονται αυθορμήτως στην αστυνομία για να καταθέσουν μία αίτηση παροχής ασύλου. Βλέπει σε αυτό μία παραβίαση του άρθρου 5 § 1 στ), το οποίο επιτρέπει την κράτηση ενός ατόμου μόνον «επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθῃ παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως». Όμως, ο προσφεύγων εξηγεί ότι εκείνος βρισκόταν ήδη μέσα στην επικράτεια και ότι τέθηκε υπό κράτηση ενώ καμία απόφαση απέλασης δεν είχε ληφθεί σε βάρος του. Σε αυτό θα μπορούσε να προστεθεί το γεγονός ότι η κράτηση του είχε διαταχθεί για ένα διάστημα 60 ημερών και έλαβε χώρα κάτω από συνθήκες αντίθετες προς το άρθρο 3 της Σύμβασης.

55. Το άρθρο 5 § 1 προβλέπει:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθως περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν: (...)

στ) εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθη παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως.

56. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η απόφαση κράτησης του προσφεύγοντος (της 29 Απριλίου 2011) ελήφθη διότι έπρεπε να διακριβωθεί η ταυτότητά του και οι συνθήκες της εισόδου του στην χώρα. Όμως, ο προσφεύγων είχε καταστρέψει τα ταξιδιωτικά έγγραφά του και, αν είχε αφεθεί ελεύθερος, οι αρχές θα είχαν δυσκολίες να τον αναζητήσουν. Την ίδια ημέρα, ο προσφεύγων κατέθεσε μία αίτηση παροχής ασύλου και, σε ολόκληρη την διάρκεια της κράτησής του, έκανε πλήρη χρήση των ενδίκων μέσων που προσφέρονται από την ελληνική έννομη τάξη. Δεδομένου ότι αφέθηκε ελεύθερος στις 13 Μαΐου 2011, η διάρκεια της κράτησης του προσφεύγοντος τήρησε τις απαιτήσεις του διατάγματος 114/2010.

57. Ο προσφεύγων απαντά ότι, διατάσσοντας την κράτησή του αμέσως μετά την κατάθεση της αίτησής του για παροχή ασύλου, οι αστυνομικές αρχές απλώς αναπαρήγαγαν τους όρους του άρθρου 13 του διατάγματος 114/2010. Εν τούτοις, δεν υπήρχε εκείνη την στιγμή μαζική είσοδος αλλοδαπών στον τομέα της Ηγουμενίτσας. Το σχέδιο των αρχών αυτών ήταν να συλλαμβάνεται κάθε αλλοδαπός αιτών άσυλο ο οποίος θα εμφανιζόταν στο αστυνομικό τμήμα αλλοδαπών της Ηγουμενίτσας ανεξάρτητα από την ατομική κατάστασή του. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η κράτησή του δεν διατάχθηκε ενόψει της εξέτασης της αίτησής του για παροχή ασύλου, αλλά εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν είχε ταξιδιωτικά έγγραφα και ότι θεωρήθηκε ως κίνδυνος για την δημόσια τάξη και ασφάλεια. Τούτο προκύπτει σαφώς από τις αποφάσεις του γενικού αστυνομικού διευθυντή Ηπείρου της 6 Μαΐου 2011 και του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της Κέρκυρας της 13 Μαΐου 2011. Εν τούτοις, τα κριτήρια της επικινδυνότητας για την δημόσια τάξη και του κινδύνου φυγής έχουν την τάση να εφαρμόζονται μόνον στην περίπτωση κατά την οποία η κράτηση διατάσσεται ενόψει μιας απέλασης (δυνάμει του άρθρου 76 του νόμου 3386/2005) και όχι όταν αυτή διατάσσεται κατ'εφαρμογήν του διατάγματος 114/2010.

58. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ως προς την «νομιμότητα» μιας κράτησης, συμπεριλαμβανομένης και της τήρησης των «νομίμων οδών», η Σύμβαση παραπέμπει κατά κύριο λόγο στην υποχρέωση της τήρησης των ουσιαστικών όπως και των δικονομικών κανόνων της εθνικής νομοθεσίας, αλλά ότι αυτή απαιτεί επιπλέον την συμφωνία οποιασδήποτε στέρησης της ελευθερίας με τον στόχο του άρθρου 5: την προστασία του ατόμου κατά της αυθαιρεσίας (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 15 Νοεμβρίου 1996, § 118, *Recueil* 1996-V, *Čonka κατά Βελγίου*, αριθ. 51564/99, § 39, CEDH 2002-I).

59. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει στην συνέχεια ότι το άρθρο 5 § 1 στ) δεν απαιτεί να θεωρείται μία κράτηση ενός ατόμου κατά του οποίου μία διαδικασία απέλασης είναι σε εξέλιξη ως ευλόγως αναγκαία, για παράδειγμα για να το εμποδίσει να διαπράξει ένα αδίκημα ή να διαφύγει. Προς τούτο, το άρθρο 5 § 1 στ) δεν προσφέρει την ίδια προστασία με αυτήν του άρθρου 5 § 1 γ). Εκ των πραγμάτων, απαιτεί μόνον μία διαδικασία απέλασης να είναι σε εξέλιξη. Το ζήτημα της αιτιολόγησης της αρχικής απόφασης απέλασης ως προς την εθνική νομοθεσία ή την Σύμβαση δεν λαμβάνεται συνεπώς υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 5 § 1 στ). Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εν τούτοις ότι μόνη η εξέλιξη της διαδικασίας απέλασης αιτιολογεί την στέρηση της ελευθερίας θεμελιωμένη πάνω στην διάταξη αυτή (*Efremidze*, όπως πιο πάνω, § 54 και *Tabush κατά Ελλάδας*, αριθ. 2853/09, § 41, 17 Ιανουαρίου 2012).

60. Επιστρέφοντας στα δεδομένα της υπό εξέταση υπόθεσης, το Δικαστήριο σημειώνει καταρχήν ότι η παρούσα υπόθεση διαφέρει από τις προηγούμενες υποθέσεις που αφορούν την κράτηση αλλοδαπών, πρώτον κατά τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και δεύτερον κατά την νομική διάταξη που εφαρμόστηκε. Σε ό,τι αφορά τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο προσφεύγων εμφανίστηκε αυτοβούλως στο αστυνομικό τμήμα αλλοδαπών της Ηγουμενίτσας, συνοδευόμενος από μία δικηγόρο, προκειμένου να καταθέσει μία αίτηση παροχής ασύλου, όπως και έπραξε παρά την προειδοποίηση των αστυνομικών οργάνων ότι, αν το έπραττε, θα συλλαμβανόταν και θα ετίθετο υπό κράτηση. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε δυνάμει του διατάγματος 114/2010 σχετικά με το καθεστώς του πρόσφυγα και ειδικότερα του άρθρου 13 αυτού, το οποίο ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη της οδηγίας 2005/85/EK του Συμβουλίου της 1^{ης} Δεκεμβρίου 2005 για τα ελάχιστα πρότυπα αναφορικά με τις

διαδικασίες βάσει των οποίων τα Κράτη-μέλη χορηγούν ή ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα.

61. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η πιο πάνω αναφερόμενη οδηγία θέτει ως αρχή ότι τα Κράτη δεν μπορούν να θέτουν ένα άτομο υπό κράτηση για τον μόνο λόγο ότι ζητεί άσυλο, εξετάζοντας ρητώς, πάντως, την δυνατότητα μιας κράτησης, προφανώς κατ'εξάιρεση (άρθρο 18 – παράγραφος 34 πιο πάνω). Το άρθρο 13 του διατάγματος 114/2010 επαναλαμβάνει και διευκρινίζει την αρχή αυτή. Πράγματι, η εν λόγω διάταξη επιτρέπει την κράτηση των αιτούντων άσυλο σε εξαιρετικές περιστάσεις και όταν δεν μπορούν να εφαρμοστούν εναλλακτικά μέτρα (άρθρο 13 § 2 του διατάγματος), ειδικότερα αν ο αιτών δεν διαθέτει ταξιδιωτικά έγγραφα ή τα έχει καταστρέψει και είναι αναγκαίο να διακριβωθεί η ταυτότητά του, οι συνθήκες της εισόδου του μέσα στην χώρα και τα πραγματικά δεδομένα της προέλευσής του.

62. Όμως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο προσφεύγων ενέπιπτε στην εξάιρεση αυτή, όπως άλλωστε οριζόταν στην απόφαση της 29 Απριλίου 2011 που τον έθεσε υπό κράτηση. Από αυτήν την απόφαση προκύπτει ότι η θέση του προσφεύγοντος υπό κράτηση δεν έλαβε χώρα με τρόπο αυτόματο. Ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου αιτιολόγησε την αδυναμία να εφαρμόσει στην περίπτωση του προσφεύγοντος μέτρα άλλα από την κράτηση, με την έλλειψη σταθερής κατοικίας και μέσων διαβίωσης στην Ελλάδα, καθώς και με την μαζική άφιξη αλλοδαπών, οι οποίοι τοποθετούνταν προσωρινά σε ένα στρατόπεδο απέναντι από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας (παράγραφος 17 πιο πάνω).

63. Ο προσφεύγων κατέθεσε, εξάλλου, μία προσφυγή ενώπιον του γενικού αστυνομικού διευθυντή Ηπείρου και διατύπωσε ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της Κέρκυρας αντιρρήσεις κατά της συνέχισης της κράτησής του. Υπέβαλε επίσης μία αίτηση ανάκλησης δυνάμει του άρθρου 76 § 5, προβάλλοντας διάφορους λόγους ελκόμενους από το μη νόμιμο της κράτησής του. Οι εν λόγω προσφυγή, αντιρρήσεις και αιτήσεις απορρίφθηκαν από αποφάσεις αιτιολογημένες και προσαρμοσμένες στους διάφορους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος (παράγραφοι 13-14, 16-18 και 20 πιο πάνω).

64. Εξάλλου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων αφέθηκε αμέσως ελεύθερος, με απόφαση του αστυνομικού διευθυντή Θεσπρωτίας, δεκαπέντε ημέρες μετά την θέση του υπό κράτηση, όταν οι αρχές βεβαιώθηκαν ότι ο προσφεύγων θα γινόταν δεκτός στα καταλύματα που διατηρούσε η μη κυβερνητική οργάνωση «Γιατροί του Κόσμου».

65. Τέλος, αφού κατέληξε σε μία παραβίαση του άρθρου 3 εξαιτίας των συνθηκών κράτησης σε δύο διαφορετικά αστυνομικά τμήματα, το Δικαστήριο δεν κρίνει απαραίτητο να τοποθετηθεί ακόμη μία φορά στο ζήτημα αυτό υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 1 στ). Διαπιστώνει ότι η κράτηση του προσφεύγοντος εν προκειμένω ήταν πολύ βραχύτερη από εκείνες των προσφευγόντων στις αποφάσεις *Efremidze κατά Ελλάδας*, όπως πιο πάνω, και *Ahmade κατά Ελλάδας*, αριθ. 50520/09, 25 Σεπτεμβρίου 2012, στις οποίες αυτοί κρατήθηκαν σε αστυνομικά τμήματα επί τρεις μήνες και επί ογδόντα τρεις ημέρες αντίστοιχα.

66. Ενόψει των προηγούμενων, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η κράτηση του προσφεύγοντος δεν ήταν αυθαίρετη και ότι δεν θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι δεν ήταν «νόμιμη» με την έννοια του άρθρου 5 § 1 στ) της Σύμβασης.

67. Έπεται ότι η παρούσα αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

68. Επικαλούμενος το άρθρο 5 § 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι δεν ενημερώθηκε για τους λόγους της σύλληψης και της κράτησής του.

69. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το πληροφοριακό δελτίο που του εγχειρίστηκε όταν ήλθε στο αστυνομικό τμήμα για να κάνει την αίτηση ασύλου δεν ήταν ενημερωμένο αφού η νομοθεσία είχε αλλάξει και ότι δεν περιελάμβανε οποιαδήποτε πληροφορία για τους λόγους της κράτησης και τις δυνατότητες προσφυγών κατ'αυτής. Εκτιμά πάντως ότι η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη από την στιγμή που ο προσφεύγων είχε προειδοποιηθεί από τον δικηγόρο της μη κυβερνητικής οργάνωσης ότι θα ετίθετο υπό κράτηση, αν κατέθετε μία αίτηση ασύλου, και ότι, επιπλέον, άσκησε αμέσως όλα τα υφιστάμενα ένδικα μέσα.

70. Έπεται ότι η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη κατ'εφαρμογήν του άρθρου 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

V. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

71. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

72. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν προβάλλει κάποια αξίωση για αποζημίωση ή για έξοδα και δικαστική δαπάνη και ότι δηλώνει ότι η απλή διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε, γι'αυτόν, μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση. Το Δικαστήριο το σημειώνει και αποφασίζει, κατά συνέπεια, να μην επιδικάσει τίποτε στον προσφεύγοντα,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση την ελκόμενη από το άρθρο 3, σχετικά με τις συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος, και απαράδεκτη κατά τα λοιπά.
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

Συντάχθηκε στην γαλλική γλώσσα, και στην συνέχεια και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως την 1^η Αυγούστου 2013, κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren Nielsen

Γραμματέας

(υπογραφή)

Isabelle Berro-Lefèvre

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 5 Σεπτεμβρίου 2013

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος

